

Rohelský zpravodaj

Vydala Obec Rohle. Ročník 9., č. 4/2020

Vážení spoluobčané,

přichází doba adventní a čas příprav na Vánoce. Ráda bych vám popřála klidné dny ve Vašich rodinách i zaměstnání. Zdraví a klid je v současné době pro každého z nás tím nejdůležitějším. Všichni vnímáme, že vydaná omezující vládní opatření, jsou zásahem do běžného občanského života. I když se mnohé kulturní a společenské akce nemohly uskutečnit, činnost obecního úřadu v oblasti investic a dalšího plánování nebyla přerušena.

Kromě běžných příjmů do rozpočtu obce, byly v letošním roce získány příjmy z níže uvedených prostředků. Povodí Moravy vyhovělo mé žádosti o spolufinancování sečení porostu v korytě potoka v Rohli. Na tuto akci přispělo Povodí částkou 28 964 Kč.

Byl dořešen exekuční návrh, v zastoupení exekutorské kanceláře, o vymáhání dluhu na nájemném ordinace MUDr. Milady Saxové. Podařila se nám vymoci celá dlužná částka ve výši 129 693 Kč. V letošním roce jsme pokračovali ve zpětném vyúčtování výroby elektřiny fotovoltaiky zdravotního střediska. Za období listopad 2016 až březen 2019 bylo získáno 399 756 Kč.

Po několika letech administrativní činnosti byla zdárně vyřízena směnná smlouva s Lesy ČR. Jedná se o směnu pozemků v extravilánu a intravilánu obce, katastrálního území Rohle i Nedvězí. Obec získala do svého vlastnictví pozemky o celkové výměře 2859 m², naopak Lesy ČR získaly od obce pozemky o celkové výměře 4324 m² s tím, že Lesy ČR doplatily za rozdíl ve výměrách částku 57 860 Kč.

Na přelomu září a října proběhlo v Rohli, Janoslavicích a Nedvězí mapování místních komunikací. Společnost Envipartner s. r. o. zpracovala Pasport místních komunikací a Pasport dopravního značení. Návrh pasportů byl k připomínkování předložen členům zastupitelstva. Po společné domluvě a drobných úpravách byly oba pasporty ve finální podobě jednohlasně schváleny na zasedání zastupitelstva obce dne 5. 11. 2020. Na území obce byly identifikovány místní

komunikace III. a IV. třídy jako komunikace obslužné a zklidňené, včetně smíšeného provozu a dále komunikace účelové (zálivy autobusových zastávek apod.). Místní komunikace III. tříd jsou v našich obcích v celkové délce 8,363 km, IV. tříd v délce 0,760 km, účelové komunikace v délce 2,329 km. Pasport splňuje zákonem dané požadavky na evidenci komunikací. Je konstruován tak, aby poskytoval přehledný a věcný výklad o evidenci, přičemž aby také ulehčoval plánování oprav nebo výstavbu nových komunikací a tím vylepšoval dopravní infrastrukturu v obci. Pasport dopravního značení je způsob evidence svislých dopravních značek v obci. Celkem je evidováno 168 značek. Oba vypracované pasporty byly na obecní úřad předány v tištěné i digitální podobě. Na listopadovém zasedání zastupitelstva obce, byl předložen a schválen další důležitý dokument, Strategický rozvojový plán obce Rohle 2021 - 2030. Rozvojový plán je důležitým základním programovacím a koncepčním dokumentem, prostřednictvím něhož plánuje obec realizaci svých budoucích aktivit v oblasti rozvoje. Aktivita jsou plánovány v horizontu deseti let. K rozvojovému plánu bude přihlédnuto při plánování investic a sestavování rozpočtu obce. Obec si stanovila seznamy projektů v celkem šesti základních prioritách. V dalším

období je vhodné a doporučující, aby zastupitelstvo obce tento koncepční plán alespoň jednou do roka revidovalo a aktualizovalo.

Výše uvedené dokumenty jsou nutnými podklady při žádostech o dotace. Ještě v letošním roce budeme žádat o finanční podporu ve vyhlášeném dotačním titulu Podpora obnovy místních komunikací na Ministerstvu pro místní rozvoj ČR. Pro první etapu oprav místních komunikací zničených výstavbou kanalizace jsou vybrány tři komunikace. První vede kolem čísel popisných 42, 73, 17, 188, 90, 93, 10, 67, 105 přes mostek dále po krajskou silnici, jedná se o tzv. Malou Stranu. Druhá je od hasičské zbrojnice k budově mateřské školy a školní jídelně. Další je úvozem od kostela sv. Martina k mostku u čp. 103. Předpokládaná realizace rekonstrukce komunikací je duben až srpen 2021. V této souvislosti je nutné, aby všechny nemovitosti, které mají zbudovanou revizní šachtu na těchto komunikacích, byly připojeny na kanalizaci!

Ve stejném podprogramu Podpory obnovy a rozvoje venkova v dotačním titulu Rekonstrukce a přestavba veřejných budov, bude obec žádat o finanční podporu pro rekonstrukci střechy budovy základní školy. Novější část budovy školy, tzv. přístavba, má střešní krytinu v havarijním stavu. Tady je nutná výmě-

na původní krytiny za novou. Na celé budově tak získáme ucelený zastřešený komplex. Na staré budově a koridoru školy proběhla výměna krytiny při celkové rekonstrukci v létě roku 2014. Bohužel, ve volebním období 2014 až 2018 se právě takové důležité opravy neřešily. Tady bych chtěla poděkovat řediteli školy, Mgr. Kněblovi, za zajištění dočasného řešení „zaplachtování“ části střechy.

Ve věci kanalizace je opět nutné, abych apelovala na všechny majitele nemovitostí, kteří ještě nejsou napojeni, aby tak učinili co nejdříve. V současné době není napojeno 25 domů. U některých je důvod spíše technický a vlastníci nemovitostí čekají na domluvené firmy, u těch ostatních vnímám spíše neochotu k napojení a velmi pasivní přístup. V plánovaných nových pokládkách povrchů silnic je nutné, aby všechny nemovitosti u krajských i místních komunikací, byly napojeny. Pevně doufám, že určený termín oprav hlavního tahu krajských silnic, který je stanoven na duben 2021, bude dodržen.

Od počátku do konce října t. r. byl vydán zákaz vstupu na školní hřiště u Základní školy v Rohli. Hřiště zaslouženě prošlo velkou opravou. Herní prvky a la-

vičky byly odbornou firmou demontovány a poškozené části byly buď nahrazeny novými nebo prošly celkovou rekonstrukcí. Hřiště je už nyní pro veřejnost opět otevřeno. Rodičům i dětem přejí příjemné a bezpečné hraní. Provozní řád dětského hřiště je vyvěšen na hřišti i na obecních internetových stránkách. Rodiče, děti a především mladistvé, bych chtěla požádat o dodržování tohoto řádu. Pozornost byla věnována i dětskému hřišti u hospůdky v Nedvěži, kde byl zakoupen nový houpací kruh jako náhrada za dosloužený. Čekárna střední autobusové zastávky se dočkala výměny části dřevěné poničené konstrukce. V příštím roce plánujeme u zdravotního střediska vyspravení dřevěných prvků – informační cedule, čekárny a pergoly s posezením – a jejich ošetření novým nátěrem. Chybějící místní knihovna najde nové prostory v bývalé dětské ordinaci. Vchod jsme nechali osadit novými plastovými dveřmi, místnosti postupně vybavíme potřebnými policemi a ostatním nábytkem tak, abychom knihovnu mohli otevřít pro veřejnost v prvním čtvrtletí příštího roku.

Ve dvoře obecního úřadu došlo k havárii vodovodního potrubí mezi OÚ

a kadeřnictvím. Tento havarijní stav musel být řešen rozebráním dlažby, zhotovením výkopu, výměnou kovového potrubí za plastové, vybouráním podlahy v kadeřnictví a následně zapravením všech výkopových a bouracích prací. Současně s novým přívodem vodovodního řádu byly v tomto objektu napojeny veškeré odpadní vody do splaškové kanalizace. Pokud nám to počasí dovolí, chtěli bychom ještě v letošním roce začít stavební úpravy vstupu do školní jídelny a mateřské školy. Chodník musel být rozebrán při výkopových pracích během napojení kanalizace.

Letos poprvé, bude zářit vánoční strom u budovy Základní školy v Rohli. Pevně věřím, že dospělé a hlavně děti, potěší nová světelná výzdoba v barvách obecního znaku (zlatá, zelená, červená). Tradiční akce rozsvícení vánočního stromu, která je u nás v obci zavedena od roku 2008, se bohužel z důvodu vládních nařízení nemohla konat. O to víc se můžeme těšit, že se v příštím roce u rozsvěcování stromečku všichni sejdeme.

Přeji Vám pokojné a klidné vánoční svátky, v roce 2021 pevné zdraví, mnoho štěstí a spokojenosti. *Eva Petrášová
starostka obce*

ZPRÁVY ZE ŠKOLY A ŠKOLIČKY

Milí spoluobčané,

i my Vás zdravíme v tomto adventním čase a přinášíme malé ohlédnutí za uplynulými měsíci. Když jsme v září úspěšně zahájili nový školní rok, měli jsme spoustu optimismu a plánů, jak bude probíhat. Nevěřili jsme, že by se mohla vrátit přísná opatření z jara, která celé české školství destabilizovala. Hned v září jsme stihli několik projektových dnů mimo školu.

Žáci prvního stupně si zajeli na zemědělskou exkurzi do Doubravského dvora, děti mateřské školky se byly podívat do Pradědova muzea. Proběhl sběr starého papíru, dopravní výchova na dopravním hřišti v Mohelnici, workshop pro rodiče Veselé svačinky a několik dalších projektů v rámci výuky. Zhoršující se situace kolem Covidu-19 bohužel opět omezila naplánované aktivity. Přicházela celá řada dalších a dalších opatření, na která jsme museli den ze dne reagovat. Nakonec přišlo opět celkové uzavření školy pro žáky. Po zkušenostech z jara jsme už měli jasnou představu, jak budeme postupovat při distanční (domácí) výuce. Přešli jsme na emailovou komunikaci a na výukové videohovory. Hledali jsme další cesty, jak dětem zprostředkovat výuku. Natáčeli jsme videa a připravovali materiály. Při-

tom jsme se museli také postarat o své vlastní děti. V mezidobí jsme absolvovali několik online seminářů. Mám-li hodnotit, bylo to pro všechny učitele náročné období. Proto bych jim chtěl, určitě společně s Vámi, poděkovat za jejich dosavadní práci v této „jiné“ době.

Jak už jsem psal v minulém čísle, nepovažuji tento způsob výuky za něco, co by mělo probíhat běžně i nadále. Nic nemůže nahradit osobní přítomnost žáků ve škole. Přesto se tato výuka, na rozdíl od jara, stala legislativně povinnou. Snažili jsme se tedy, aby se do výuky na dálku zapojilo co nejvíce žáků. A můžu snad říci, že úspěšně.

V době, kdy píše tento článek, se nám navrátili naši nejmladší žáčci. Chvilí trvalo, než se ve škole rozkoukali a zahřáli si opět své židličky, ale všichni jsme se shodli na tom, že doma opravdu nelenošili. Se svými rodiči, kteří jsou jim v tomto věku velkou oporou, se velmi svědomitě připravovali, pracovali na zadáných úkolech a komunikovali přes emaily či messenger a posílali mnoho fotografií, videa a atd. Rodičům tedy právem patří uznání a velké díky za čas, podporu a trpělivost, kterou dětem při vzdělávání doma věnovali.

Od 30. 11. přišel do školy celý první stupeň, devátá třída a na rotační výu-

ku ostatní žáci druhého stupně. I když máme na druhém stupni málo žáků, musíme i my tuto rotační výuku, kdy jeden týden je část žáků ve škole a druhý týden doma, respektovat. Je to přinejmenším možnost, jak s nimi neztratit kontakt a doufáme, že nám nastavený rozvrh chvíli vydrží.

Také bych chtěl poděkovat všem, kteří se podíleli na provozu mateřské školy. Jako jedni z mála jsme nemuseli zavřít ani omezit provoz, i když se naše paní učitelky dostaly do karantény. Velkou oporou nám byla též školní jídelna, která rovněž nepřerušila provoz a snažila se zajistit i rozvoz obědů pro místní občany. Věříme, že Vám naše jídla chutnají. Díky projektu Skutečně zdravá škola se snažíme zajistit dodávku kvalitních regionálních surovin.

Bohužel mám i jednu smutnou zprávu. Navždy nás opustila dlouholetá paní učitelka, ředitelka, hospodářka paní Mgr. Věrka Všeticková. Škola přišla o dalšího dobrého anděla. Paní učitelka Všeticková vždy – i ve svém pokročilém věku a přes nemalé zdravotní problémy – přišla ráda poradit, povzbudit a předat nám mnoho ze své praxe a moudrosti. Děkujeme za to. Bude nám moc chybět.

Na závěr bych Vám všem chtěl popřát krásné a pohodové nadcházející vánoč-

ní svátky. Hodně zdraví, osobní pohody a příjemný čas strávený se svou rodinou. Věřme v lepší zítřky neb zažíváme dobu, kdy se musíme sžívat s něčím novým, co nás do velké míry omezuje. Covid tu bude ještě dlouhou dobu a stane se součástí našeho života. Proto nesmíme zapomenout žít, dál se celoživotně vzdělávat, komunitně se setkávat a obohacovat a předávat si své zkušenosti, utvářet naši obec. Škola Vám všem k tomu bude vždy nápomocná.

Mgr. Pavel Knébl
ředitel školy

Pár vět paní od učitelky k domácímu tvoření: Děti ze 2. a 3. ročníku se v době distanční výuky rozhodně nenudily. Nejenže se potkávaly přes kameru ve virtuální třídě při online výuce, kde se společně učily, povídaly si nebo třeba představovaly své domácí mazlíčky, ale také se občas nechaly zlákat nejednou dobrovolnou výzvou, kterou si na ně občas vymyslela Rohlenka Dubová, jejich třídní talisman. Všechny výzvy většinou navazovaly na probíraná témata v hodinách. A tak

během pobytu doma třeba vařily, pekly a smažily svá oblíbená jídla, dlabaly dýně nebo tvořily z přírodnin podzimní mandaly. Naučily se tak spoustu nových věcí, které se jim do budoucna jistě budou hodit.

Všechny děti, které se do této dobrovolné výzvy s chutí zapojily, si zaslouží veliký obdiv a pochvalu za jejich výtvary. Rodičům také patří velké poděkování za podporu, asistenci a čas, který věnovali svým dětem.

Mgr. Lenka Nováková

K ZAMYŠLENÍ

Před několika dny jsem vyslechl přednášku jednoho moudrého člověka. O své poznání se chci s vámi podělit.

„Má-li hořet svíce v prostoru místnosti, je nutné, aby byla chráněna ze všech šesti stran. Chybí-li jedna stěna, plamen pohasíná a chybí-li dvě stěny, průvan svíci zhasne. S člověkem je to stejné. Má-li hořet jeho život jasným plamenem dávajícím světlo, musí být ochráněn a mít vymezen prostor kolem sebe. Nejprve by měl stát nohama pevně na zemi. Být si vědom, kým je, znát kořeny svého rodu, mít dobré vztahy se svými předky a uvědomovat si svoji identitu. To je prostor pod námi. Před námi se rozprostírá naše budoucnost. Mít neustále nějaký cíl, na který se můžeme těšit a kam směřujeme. Nemusí být velký, ale je důležité, aby vždycky a za všech okolností nějaký byl. Pokud chybí, žijeme život bez naděje. Stejně důležitý je i prostor za námi, protože každý vojevůdce ví, že musí mít krytý záda. V našem prostoru je takovým krytím rodina vytvářející domov. Je důležité a dobré mít se kam vrátet a vědět, že se mám o koho opřít. Prostor vlevo od nás patří našim blízkým přátelům. Má-li člověk srdce na pravém místě, tedy vlevo, pak

jsou to právě jeho přátelé, kteří jsou jeho srdci nejbližší. Napravo od nás je prostor pro naše spolupracovníky a ostatní lidi z našeho okolí. I v tomto případě je dobré mít s nimi uspořádané vztahy tak, abychom měli i tuto stranu zabezpečenou proti větru a nečasu. Zbývá prostor nad námi. Asi tušíte, že do tohoto prostoru patří vše, co nás nějakým způsobem přesahuje a není to jen vztah k Bohu, ale může to být i povznášející hudba, vnímání krásy přírody, radost ze skutků lásky a vše co činí člověka obrazem svého Stvořitele. Máte-li takto vymezeny všechny strany prostoru kolem sebe, jste jistě šťastní. Pokud ne, nikdy není pozdě na tom začít pracovat.“

Od jara žije většina lidí jen jedním slovem – Covid. Nedávno tuto situaci nazval můj přítel velice výstižně slovy „je to tanec smrti v přímém přenosu“ a já s ním souhlasím. Víím, že smrt nás stále doprovází a je zbytečné si dělat starosti, kdy zaklepe na rameno. Je dobré stát pevně na zemi, mít kolem sebe všechny strany dostatečně pevné a prostor nad sebou mít zcela zabezpečený Láskou.

MUDr. Antonín Kutálek

Kronika obce Janoslavice byla založena 20. srpna 1925. Usnesením obecního zastupitelstva v Janoslavicích byl založen obecní kroniky pověřen pan učitel Jan Pospíšil.

Jan Pospíšil se narodil dne 19. prosince 1899 v Janoslavicích (tehdy Svinov) v domě číslo 41 (bývalá rychta). Kroniky se ujal s láskou k rodné obci a snahou zachytit z různých pramenů historických i z rozhovorů se staršími lidmi vše, co vnášelo světlo do dávné minulosti obce.

Úryvek z počátečních zápisů kronikáře: „První listina, která se v obci dochovala, jest z roku 1777, z doby panování Marie Terezie. Obci ji zasílá sirotčí úřad panství zábřežského. Listina jest německá, jako téměř všechny tehdejší úřední listiny. Podepsána od Františka Kobzy, rychtáře. Je na ní zachováno staré obecní razítko s názvem: Dědina Svinow, s vyobrazením radlice uprostřed.

Naše obec patřila k panství úsovskému. Když se Zábřeh stal majetkem Liechtensteinů, přešel asi Svinov pod panství zábřežské. Staří pamětníci vypravují, že na robotu (síci luka) se chodilo až k Novým Zámkům u Litovle.“

Dále kronikář uvádí dochované zprávy starých osadníků: „Stavby v obci byly většinou dřevěné. Dosud se dochovala původní dřevěná stavba číslo 23. Dům patří patrně k nejstarším ve vesnici. U tohoto stavení stály 2 nádherné lípy, vévodící nad celou osadou. Starší lípa měla v průměru asi 140 cm, vysoká byla 28 m. Lípa nejspíš přetrvala tři století. V roce 1914 musela být starší lípa skácena, poněvadž vítr ulomil nejsilnější větev a lípu rozštěpil. Mladší lípa o průměru 120 cm byla skácena na jaře roku 1925. Nejkrásnější lípa v obci stála před statkem číslo 1 (Liedermanovým), odtud název Hostinec u lípy.

V dřívějších dobách selo se v našich krajinách hodně lnu. Výše za potokem, v Koppovém břehu, stála pazderna. Sušil se tam len a šišky. Na přástky se chodilo hlavně do domu číslo 64, tehdejší majitelem byl pan Drážný. Svítlo se loučemi zastrčenými ve zdi. Někd z přítomných měl vždy na starosti ulamovati uhel, který padal do nádoby s vodou postavené pod loučí. Později se svítilo olejovými lampami – bleškami (voda, olej, navoskovaný knotek na dřevěném kolečku), pak se užívaly lampy petrolejové. Elektrické světlo bylo v Janoslavicích zavedeno v roce 1912.

Obyvatelé nacházeli zaměstnání hlavně v zemědělství. Buď pracovali na svém nebo u rolníků. Důkladných hospodářských strojů nebylo, oralo se hákem, žalo srpy, mlátilo cepy. Teprve když na rychtu přišel Felix Gabriel, počalo se používat kos. Žacíh a secích strojů, větších mlátiček a důkladného hospodářského nářadí se používalo až po roce 1900.

Kapli dříve obec neměla. Pouze na místě nynější hasičské zbrojnice stávala zvonice s jedním zvonom. Ke zvonu se lezlo po žebříku. Kaple byla postavena až v roce 1868 dobrovolnou sbírkou obce Svinova. O škole jest učiněna zmínka v roce 1834. Zajiště zde byla škola již dříve. Vyučovalo se v domech číslo 27, 17, 2 a 82. Po roce 1902 byla postavena nová škola.

Od 16. srpna 1901 byla ve Svinově zřízena poštovní schránka na domě číslo 1. Poštovní spojení mezi obcí Svinov a poštovním úřadem v Rohli, obstarával obchodník Antonín Mikyska prostřednictvím svého posla. Posel docházel každodenně, mimo neděli, do Rohle pro poštu a ve Svinově ji pak roznášel. Pošta doručovala dopisy i časopisy. Pan Mikyska v obci pečoval o poštovní pečeť a prodej poštovních tiskopisů a známek.“

Z kroniky obce Janoslavice sepsala Eva Petrášová

BETLÉM

První adventní neděli se v mnoha domácnostech rozsvítila první ze čtyř svící adventního věnce. Tradičním zvykem v tomto období je rovněž stavění domácích betlémů, bez nichž si lze Vánoce představit jen těžko. Betlémy jsou již od nepaměti tradičním symbolem vánočních svátků. Původně se umísťovaly hlavně do kostelů, časem se však tradice přenesla i do domácností. Lidé si je vyráběli z papíru, šustí, sádry, dřeva, těsta, hlíny i ze skla. Ti šikovnější dokázali vyrobit i betlémy pohyblivé.

Předobrazem betlémské scény, zobrazující motiv narození Ježíška v jeskyniním chlévě nedaleko městečka Betléma, jsou vyobrazení Madony s dítětem. První z nich se nachází v Itálii na sarkofázích náhrobků nebo jako motiv nástěnných maleb v kostelích již z počátku třetího století našeho letopočtu.

Pro budoucí tradici stavění jesliček byl významný živý obraz, spojený se jménem mnicha Františka z Assisi, který dal téměř před osmi sty lety v italské Umbrii, poblíž vesnice Greccia, v jeskyni na zalesněné hoře, postavit symbolické jesle vystlané senem a k nim přivést volka s oslíkem, aby napodobil chudobné místo Kristova narození. Na Štědrý večer 24. 12. 1223 pozval prosté lidi z okolí, kteří se na jeho jesličky přišli za svitu pochodní podívat. Kněz zde sloužil první půlnoční mši a František četl evangeli-

um o narození Páně. Byly to právě italské chrámy a kláštery, kde se v 15. století začaly jesle s postavami ze dřeva, mramoru nebo terakoty (pálené hlíny) stavět a umísťovat do výklenků nad oltáře. Františkánští a benediktinští mniši měli zásluhu na tom, že se betlémy začaly posléze šířit nejprve do evropských zemí a posléze i do zámoří.

Někdy se uvádí, že motiv narození Krista je vyobrazen již v Kodexu vyšehradském z roku 1085 a v Pasionálu abatyše Kunhuty, dcery Přemysla Otakara II.

Vánoční tematické se v období gotiky věnoval také Mistr Třeboňský a Mistr Vyšebrodský, jejichž tři scény z díla Adorace Děcka a deskový obraz Narození Páně vznikly ve 14. století. Krásný figurální reliéf Narození Krista je v pražském staroměstském Chrámu Matky Boží před Týnem. Reliéf Klanění Tří králů, který je dnes vystavený v Obrazárně Pražského hradu, vytvořil v roce 1602 Adrien de Fries. Významný barokní mistr Matyáš Braun zhotovil mimořádné dílo – kamenný betlém – v pískovcových skalách v Novém lese nedaleko Kuksu na přání Františka Antonína hraběte Sporcka.

Kde však vznikla lidová tradice stavění betlémů, lidově jesliček?

Nejstarší jesličky u nás postavili jezuité v roce 1560 v kostele sv. Klimenta na pražském Starém Městě. Byly vystaveny na hlavním oltáři. Podobné dřevěné bet-

lémy byly stavěny i v dalších chrámech. Nejstarší u nás dochovaný chrámový betlém s metrovými postavami z doby kolem poloviny 17. století se nachází v kostele sv. Víta v Kostelci nad Labem. V uvedeném století již vznikají také malé prosté jesle, se kterými chodili kněží s pomocníky po vesnicích a navštěvovali s nimi kostely, kde jesličky nebyly. Českým Vánocům betlémy vládly až do počátku 19. století, kdy se jejich novým symbolem stal vánoční stromček. Betlémy jsou dokladem lidové tvořivosti, zručnosti, přemýšlivosti i uměleckého nadání prostých lidí.

Příkladem této lidové tvořivosti jsou **frýdlantské jesličky Gustava Simona** (1873–1953). Jesličky mají rozměr 4,3 x 2 metry a obsahují téměř 330 objektů. Tvořbě betlému se věnoval pan Simon celý život, zpřístupňoval ho veřejnosti po částech a kromě biblických postav zde naleznete postavy znázorňující tradiční řemesla – pasáčky, rybáře, děvečky nebo dřevorubce. Jednotlivé postavičky jesliček byly původně nepohyblivé, později zkonstruoval mechanismus na principu hodinového stroje, umístil jej pod jesličky a figurky tak rozpohyboval.

Utzův mechanický betlém vytvořil tkadlec Josef Utz ve třicátých a čtyřicátých letech dvacátého století v Olešnici v Orlických horách. Byl to obyčejný člo-

věk s velkým technickým i uměleckým nadáním. Vytvořil pohyblivý betlém o rozměrech 5 x 2 metry, využil součástky mechanického stavu a neuvěřitelně rozhýbal své figurky. Práce na betlému nešťastně přerušila tragická nehoda během řezání na cirkulárce, kdy řezaný špalek zasáhl mistra do hlavy. Utzovi neměli potomky, a tak v díle neměl kdo pokračovat, tradici navíc přerušila válka a pak komunistický režim.

Jesličky řezbáře Josefa Fialy měří 8 x 1,5 m a mají 400 figurek. K jejich pohonu slouží motorky, které původně poháněly stěrače nákladních automobilů. V 37 venkovských a městských výjevech přibližuje život na vesnici i ve městě. Je zde sklářská a kamenická dílna, místnost s tkalcovským stavem, pekárna, holičství, pila s vodním mlýnem či hospoda.

Krýzový jesličky jsou klenotem Muzea Jindřichohradecka. Jde o největší lidový mechanický betlém na světě, který zabírá plochu téměř 60 m² a skládá se z téměř 1400 částí, z nichž je 133 pohyblivých.

Proboštův betlém v Třeběchovicích pod Orebem je jediný betlém v České republice prohlášený za národní kulturní památku. Na ploše 6,9 x 1,9 x 2,2 metry se nachází více než dva tisíce vyřezávaných dílů. Betlém vznikl v letech 1882 až 1926. V roce 1967 byl vystaven na světové výstavě EXPO v Montrealu, kde ho vidělo více než osm milionů návštěvníků.

Slovanský betlém svým uspořádáním připomíná Chodsko a většina dřevěných figurek vítajících Ježíška má dopodrobna vypracované chodské kroje. Postupně byl betlém doplňován o krojované figurky dalších slovanských národů. Od roku 1923 jsou jesličky umístěny v kostele sv. Antonína Paduánského v Praze Holešovicích.

Skříňový betlém je zmenšeninou Kašperských Hor. Mezi tradičními postavičkami svaté rodiny, pastýřů, koledníků či tří králů se objevují i zástupci řemesel nebo podobizny místních osobností. Kulisou na pozadí jsou historické Kašperské Hory s kostely, radnicí i hradem Kašperk. Každý rok do betléma přibudou nové postavičky. V Málšovicích u Prahy mají originální **betlém z másla**. S tradicí vyřezávání se začalo v roce 2003 a každoročně na něj padne 20 kilogramů másla. Uchovává se v chladu, aby vydrželo až do ledna.

A jak je to s betlémy v našem kraji?

Největší dřevěný vyřezávaný betlém na světě se nachází v Pradědové galerii u Halouzků v Jiříkově u Rýmařova na Bruntálsku. Jeho světové prvenství potvrzuje zápis v Guinessově knize rekordů. Vytvořil ho řezbář Jiří Halouzka a má více než 130 dřevěných soch.

Mohelnický betlém Josefa Nedomlela z Bruntálu je od letošního roku trvale umístěn v boční kapli sv. Anny kostela sv. Tomáše Becketa. Panorama znázorňuje pohled na podhůří Jeseníků, začínající hradem Mírov, poutním místem na Vřesové Studánce, rozhlednou na Pradědu, úsovským zámkem, Sv. Kopečkem, katedrálou sv. Václava v Olomouci a olomouckým Arcibiskupským palácem. J. Nedomlel betlém postupně vyřezával z lipového dřeva od r. 1958. Můžeme zde spatřit přesné kopie hradu Bouzova a Karlštejna, farního kostela svatého Tomáše Becketa, zvoničky za Klepáčovem u Sobotína, Kramerovy vily ze Znojma i vodního mlýna v Křižlicích. Chasník s pytlek mouky na zádech stojící před tímto mlýnem je autoportrét tvůrce mohelnických jesliček. Mezi jeho poslední práce na tomto díle patří Svatá rodina a průvod Tří králů s nezbytným slonem a velbloudem. 21. května roku

1990 řezbář a kolář pan Josef Nedomlel v nedožitých 81 letech zemřel. Zůstal po něm mimořádně vzácné dílo umístěné na ploše 6 x 7 metrů, kde tehdy bylo celkem 16 budov, 46 oveček a 24 figur o výšce od 15 do 22 centimetrů. Betlém je mechanický a pohyblivý.

Na práci svého otce úspěšně navázal jeho syn František, který do tohoto betlému v roce 2003 vyřezal figurky pěti muzikantů. Od r. 2006 každým rokem přibývají další pohyblivé figurky. Betlém je každoročně veřejnosti přístupný v době od štědrovečerní půlnoční mše svaté až do svátku Hromnic (2. února).

Unikátní **Loštický betlém** řezbáře Jaroslava Beneše tvoří více než 300 figurek. Kromě tradičních biblických postav zachytil řezbář asi padesátku skutečných postav obyvatel Loštic i Moravy. Betlém, na kterém Jaroslav Beneš pracuje od roku 1994, je pohyblivý, střídá se u něj noc a den, navíc dělá také zvuky (postavě kohouta propůjčil hlas opravdového kohouta souseda). Mezi vyřezávanými postavičkami je např. slavný malíř Alfons Mucha, hanácký obr Josef Drásal, zápasník Gustav Frištenský, šternberský malíř Libor Vojkůvka, vězeň Kajínek, mistr republiky v cyklokrosu z roku 1971 Emil Hekele, přerovský písničkář Jaroslav Wykrent, malíř a ilustrátor Adolf Kašpar a mnozí další. Panorama betlému tvoří tři okolní hrady - Mírov, Bouzov a Úsov.

Každá rodina má většinou svůj vlastní betlém, který považuje za nejkrásnější, protože se často dědí z generace na generaci a pod vánočním stromečkem nikdy nesmí chybět. Doplňuje tak krásnou vánoční idylu.

Přeji Vám všem klidné a požehnané vánoce.

MUDr. Antonín Kutálek

ZPRÁVY Z OBECNÍHO ÚŘADU ...

Odpadové hospodářství

Termíny svozu popelnic a plastů v roce 2021

Svoz popelnic v pátek

15. 1.	29. 1.	12. 2.	26. 2.	12. 3.	26. 3.	9. 4.
23. 4.	7. 5.	21. 5.	4. 6.	18. 6.	2. 7.	
16. 7.	30. 7.	13. 8.	27. 8.	10. 9.	24. 9.	8. 10.
22. 10.	5. 11.	19. 11.	3. 12.	17. 12.	31. 12.	

Svoz plastů a nápojových kartonů ve středu

13. 1.	10. 2.	10. 3.	8. 4.	5. 5.	2. 6.	30. 6.
28. 7.	25. 8.	22. 9.	20. 10.	18. 11.	15. 12.	

Svoz nebezpečného odpadu: 29. 5. a 23. 10. 2021

PRODEJ KALENDÁŘŮ

Kalendáře Obce Rohle na rok 2021 si můžete zakoupit v úřední hodiny na podatelně OÚ a v obchodě COOP Jednota. Cena kalendáře je 60 Kč.

VÝDEJ TAŠEK NA TŘÍDĚNÍ ODPADŮ

Obecní úřad oznamuje, že od 11. 1. 2021, budou na podatelně OÚ v úředních dnech, k dispozici sady tašek na třídění odpadů. Sada obsahuje 3 kusy tašek (modrá, žlutá, zelená) s nápisem PAPÍR, PLASTY, SKLO a pokyny co do tašek patří. Pro každou domácnost bude vydávána jedna sada tašek. Sada je pro občany zdarma.

MÍSTNÍ POPLATKY

Poplatky za domovní odpad, psy a hřbitovní služby se budou vybírat v kanceláři OÚ Rohle od 1. 3. 2021 v úřední dny – pondělí, středa – od 8.00 do 11.00 hod. a od 12.00 do 16.00 hod. Nebo je možná úhrada na účet obce, č. účtu: 6823841/0100, jako variabilní symbol uveďte číslo popisné. Složenky nejsou zasílány.

Poplatek za domovní odpad je 450 Kč za osobu, poplatek za prvního psa 80 Kč a za každého dalšího 120 Kč, poplatek za hřbitovní služby činí 60 Kč.

Poplatky jsou splatné do 30. 6. 2021.

NEUHRAZENÉ POPLATKY ZA ROK 2020

Upozorňujeme občany, kteří doposud neuhradili poplatek za komunální odpad, ani si nedomluvili splátkový kalendář, že tyto budou vymáhány právní cestou.

VÁNOČNÍ PROVOZ OÚ

Pokladna bude naposledy otevřena: 16. 12. 2020.

Čerpání dovolené: 21. 12. 2020 – 4. 1. 2021.

ZMĚNA DOBY PRO VÝBĚR STOČNÉHO V ROHLI

Svazek obcí Bradlo informuje, že od října 2020 je změna doby pro výběr stočného. Poplatek za stočné je možné zaplatit každou první středu v měsíci na Obecním úřadě v Rohli v době od 9.00 do 11.00 hod. Nebo každé první pondělí v měsíci v kanceláři Svazku v obci Kamenná v době od 9.00 do 14.00 hod.

UŽÍVÁNÍ VEŘEJNÉHO PROSTRANSTVÍ

Žádáme občany, aby bez předchozí domluvy s obecním úřadem, neskládali na veřejných prostranstvích svůj soukromý materiál (stavební, otop, apod.).

HLEDÁME KNIHOVNICI / KNIHOVNÍKA

Do nových prostor Místní knihovny v Rohli hledáme knihovnici nebo knihovníka. Požadavky: zájem o četbu, historii, kreativitu, ovládání uživatelské znalosti PC. Předpokládaný nástup: leden 2021.

Více informací podáme na Obecním úřadě v Rohli.

E-mail: starostka@obecrohle.cz, Tel. 583 254 025

NABÍDKA FOTOGRAFŮM

Kulturní komise Obce Rohle každoročně připravuje Rohelský kalendář, ve kterém jsou fotografie z našich obcí, z akcí obce, školy, jednotlivých spolků, z přírody, ze zajímavých míst. Příští kalendář bychom chtěli vylepšit Vašimi fotografiemi. Občanům nabízíme možnost zaslat fotografie zajímavých míst z dovolené v naší zemi nebo v zahraničí. Fotografie v rozlišení alespoň 2 MB, nejlépe ve formátu jpg a se stručným popisem, můžete zasílat v průběhu příštího roku až do 31. 8. 2021 na e-mail: starostka@obecrohle.cz. Předem děkujeme za spolupráci

MUDr. Antonín Kutálek

Gratulace:

Karel Hanousek, Eliška Kluková
Alena Drážná, Anna Kondlerová
Alice Kutálková, Rostislav Pospíšil
Ján Adamica, Josef Kvapil
Karla Hornešová, Jan Haužvic
Věra Gintherová, Jana Prachařová
Josef Krestýn, Terezie Neumannová
Jarmila Ovečková
František Nimmerrichter
Zdenka Řoutilová, Anna Holčáková
Ivana Sedlaříková, Dana Bonczková
Jiří Kupka, Bohuslava Drtilová
Václav Král, Marie Urbášková
Lydie Zapletalová
Pavel Hlavatý, Jan Sroka

NAROZENÍ:

Daniel Martínek
Mikuláš Jano
Michal Zubík

ÚMRTÍ:

Miroslav Krobot
Věra Všeticková
Jiří Hýbl

Věnujte, prosím, tichou vzpomínku.

*Přejeme Vám i Vaším blízkým
příjemné prožití vánočních svátků
a v novém roce pevné zdraví,
mnoho štěstí a spokojenosti.
Obec Rohle*